

Erdős Gyula És Családja

Ez a Gyula nagybátyám a családjával. A kép Felpécen készült, nem tudom, mikor. Középen ül Gyula és balra tőle a felesége. A felesége mellett ül az egyik lányuk, Ilonka, mögötte a férje, Dringler Jenő. Gyula jobb oldalán pedig a másik lányuk, Piroska, mögötte a férje, Jávor Lajos. Erdős Gyula [1876--1944] nem volt diplomás; otthon maradt Felpécen, a szülői földön gazdálkodott, persze nem egyedül, voltak béresei. Ő egy földet túró paraszt volt teljesen. [Nem derült ki az interjúból, hogy mekkora földtulajdonnal rendelkeztek (vagy esetleg mekkorát béreltek), de figyelembe kell venni, hogy az 1897-ben megözvegyült anya mindegyik fiát taníttatta. Karády Viktor számításai szerint 1910-ben a magyarországi zsidóság 6,7 (a Dunántúlon 5,1%-a) űzött mezőgazdasági foglalkozást. ?A dunántúli megyékben ? a földműveléssel foglalkozó zsidóság többsége ? a földbirtokos réteghez tartozott?, azaz a ?földtulajdonos polgársághoz?. -- A szerk.] Mindenfélét termelt, zöldséget, búzát, gabonát. Lovai is voltak meg disznai is. Később a bátyja elhívta őt a malmot igazgatni. Gyula két méter magas volt és szőke, és hatalmas bajusza volt, mindennek kinézett, csak zsidónak nem. Teljesen elparasztosodott, egy aranyos ember volt. Cimbalmot játszott esténként, amikor ráért. Egy vidéki iparos családból származó zsidó lányt vett el. A felesége a ház körül dolgozott, a kertben meg az állatokkal, és az alkalmazottakat irányította. Piroska lányuk [1905--1944] Vépen, Vas megyében egy állatorvoshoz ment feleségül. Én mindent, azt, hogy valami műveltségem van, nekik köszönhetek. A férje csodálatosan művelt és érdeklődő ember volt. Maga készített rádiót magának. Bámultam és imádtam. Könyvet ő adott a kezembe, hogy ezt olvasd el ezért meg ezért. Ő figyelmeztetett arra, hogy ne legyek olyan életre-halálra szocialista, mert megvan ennek az eszmének a hátulütője is. Mind a ketten elpusztultak. Azt mesélték, hogy Piroska talán túl is élte volna a Mengelét, mert egészséges volt, de szívésségből valakinek a kisgyerekét a karjára vette, hogy segítsen neki, mert az asszony roskadozott. És így rögtön a gázba küldték. Gyula bácsi másik lánya, Ilonka [1910--1970] Kapuváron a malomirodán dolgozott mint gépírónő. Az Ilonka férjét megölték munkaszolgálatban, ő hazajött a deportálásból. Újból férjhez ment egy fuvarozóhoz, és 1956-ban szőröstül-bőröstül áttelepültek Angliába, még az utolsó szeneslapátot is magukkal vitték, mert hisz volt lovuk, kocsijuk, teherautójuk. Gyula nagybátyámat is megölték Auschwitzban

feleséggestül.